

یادداشت های توضیحی بخش مهمی از صورتهای مالی است، زیرا تنها راه عملی برای توصیف کامل و مناسب برخی از وضعیتها و رویدادهای خاص است و معمولا به ترتیب زیر ارائه می شود :

الف) تاریخچه فعالیت های واحد تجاری

ب) مبنای تهیه صورتهای مالی

ج) خلاصه اهم رویه های حسابداری

د) اطلاعات تکمیلی درباره اقلام ارائه شده در صورتهای مالی اساسی

ه) اطلاعات مربوط به اقلام شناسایی نشده در صورتهای مالی اساسی (بدهی های احتمالی و تعهدات سرمایه ای)

و) رویدادهای بعد از تاریخ تراز نامه

ز) معاملات با اشخاص وابسته

تغییرات حسابداری را می توان به سه طبقه تقسیم نمود :

۱. تغییر در اصول و روش های پذیرفته شده حسابداری
۲. تغییر در برآوردهای حسابداری
۳. تغییر در شخصیت حسابداری واحد گزارشگر

– تغییر در اصول و روشهای پذیرفته شده حسابداری :

۱. در حسابداری به لحاظ عمل به مفهوم یکنواختی ، تنها زمانی می توان اقدام به تغییر در روش حسابداری نمود که روش جدید دارای مزایا و ارجحیت هایی نسبت به روش قبلی باشد.

– تغییرات در روشهای حسابداری می تواند شامل موارد زیر باشد :

۱. تغییر در روش ارزشیابی موجودی ها
۲. تغییر در روش محاسبه استهلاک
۳. تغییر در روش حسابداری قراردادهای بلندمدت

ه : نحوه عمل با تغییرات حسابداری :

۱. تغییر در روش های حسابداری اغلب به واسطه محاسبه اثر انباشته تغییر و انعکاس آن در صورتحساب سودوزیان دوره شناسایی می شود.
۲. اثر انباشته از طریق تسری روش جدید به دوره های قبل و مقایسه نتایج حاصله با نتایج بدست آمده از بکارگیری روش قبلی در کلیه دوره های مربوط ، محاسبه می شود.

۳. بر اساس بیانیه ۱۶ استانداردهای ملی اثر انباشته به سودوزیان انباشته انتقال می یابد.

و: اصلاح اشتباهات :

۱. اصلاح اشتباهات با اهمیت دوره های گذشته باید در حساب سودوزیان انباشته انجام و در گردش حساب مزبور نشان داده شود.
۲. اشتباهات ریاضی ، اشتباه در اعمال رویه های حسابداری ، تعبیر نادرست یا نادیده گرفتن واقعیت های موجود در زمان تهیه صورت های مالی و در نهایت تغییر از یک رویه غیر استاندارد به یک رویه استاندارد ، نمونه هایی از موارد مربوط به اشتباهات حسابداری می باشد.

(سهامی خاص) شرکت آب و فاضلاب روستایی استان

یادداشت های توضیحی صورتهای مالی

13x2 سفند ماه 29 برای سال مالی منتهی به

۱: تاریخچه فعالیت شرکت

۱-۱ کلیات :

به موجب قانون تشکیل شرکتهای آب و فاضلاب روستایی مصوب ۱۳۷۴/۰۹/۱۲ مجلس شورای اسلامی شرکت آب و فاضلاب مورخ ۰۰/۰۰/۱۳..... تاسیس و طی شماره XX.. (سهامی خاص) در تاریخ ۰۰/۰۰/..... روستایی استان ۱۳ به ثبت رسیده است . مرکز اصلی شرکت شهرستان*** می باشد و در حال حاضر با تعداد ** روستا و** XX مشترک مشغول به فعالیت می باشند .

۲-۱ فعالیتهای اصلی شرکت

موضوع فعالیت شرکت طبق ماده ۵ اساسنامه عبارت است از :
مطالعه و ایجاد تاسیسات مربوط به تامین ، انتقال و توزیع آب آشامیدنی روستایی .-الف
مطالعه و اجرای طرحهای دفع بهداشتی فاضلاب روستایی (اعم از جمع آوری ، انتقال و تصفیه) -ب
نگهداری و بهره برداری از تاسیسات مرتبط با آب آشامیدنی روستایی نظیر چاهها ، آبگیرها ، تصفیه خانه ها ، مخازن ، ج ایستگاههای پمپاژ ، خطوط انتقال ، سیستمهای کنترل و شبکه های توزیع .
نگهداری و بهره برداری از تاسیسات عمومی دفع بهداشتی فاضلاب روستایی احداث شده .-د
مرمت ، بازسازی و توسعه شبکه ها و تاسیسات آب آشامیدنی و تاسیسات عمومی دفع بهداشتی فاضلاب روستایی و -ه
حفاظت از حریم آنها .

تامین آب آشامیدنی در شبکه های روستایی بر اساس استانداردهای مصوب .-و
انجام سایر امور محول مرتبط با وظایف شرکت .-ز

۳-۱ وضعیت اشتغال

متوسط تعداد کارکنان دائم و موقت طی سال به شرح زیر بوده است :

۱۳۸۱ سال ۱

۱۳۸۲ سال ۲

شرح

کارکنان دائم

کارکنان موقت

. نفر آبدار به صورت پیمانی با شرکت همکاری دارند ضمنا تعداد

مبنای تهیه صورتهای مالی: 2

بر اساس تبصره ۲ ماده ۱ قانون تشکیل شرکتهای آب و فاضلاب روستایی تأسیسات ، ماشین آلات و دیگر اموال و وسایل مورد نیاز این شرکتها به قیمت ارزش دفتری از اموال جهاد سازندگی منفک و در دفاتر ثبت شده است و مبنای تهیه صورتهای مالی بعد از تاریخ تشکیل بهای تمام شده تاریخی می باشد .

خلاصه اهم رویه های حسابداری: 3 -

۱-۳ موجودیهای مواد و کالا :

موجودیهای مواد و کالا به (اقل بهای تمام شده یا قیمت بازار) تک تک اقلام / گروههای اقلام مشابه ارزشیابی می شود . در صورت فزونی بهای تمام شده نسبت به خالص ارزش فروش ، ما به التفاوت به عنوان ذخیره کاهش ارزش موجودی شناسائی می شود . بهای تمام شده موجودیها با بکار گیری روشهای زیر تعیین می گردد :

روش محاسبه بهای تمام شده

شرح موجودیها

میانگین موزن

مواد اولیه و بسته بندی

میانگین موزن

کالای در جریان ساخت

میانگین موزن

کالای ساخته شده

میانگین موزن

قطعات و لوازم یدکی

۳ سرمایه گذاریها: ۲-

- سرمایه گذاریهای بلند مدت به بهای تمام شده پس از کسر هر گونه ذخیره بابت کاهش دائمی در ارزش هر یک از سرمایه گذاریها ارزشیابی می شود . درآمد حاصل از سرمایه گذاریهای بلند مدت هنگام تحقق (تصویب سود توسط شرکت سرمایه پذیر) شناسایی می شود .

- آن گروه از سرمایه گذاریهای سریع المعامله در بازار که به عنوان دارائی جاری طبقه می شود به اقل بهای تمام شده و خالص ارزش دفتری مجموع سرمایه گذاریها و سایر سرمایه گذاریهای جاری به اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش هر یک از سرمایه گذاریها ارزشیابی می شود .

۳-۳ داراییهای ثابت مشهود :

داراییهای ثابت مشهود بر مبنای بهای تمام شده ثبت می شوند . مخارج غیر مستمر ، تعمیرات اساسی که باعث افزایش قابل ملاحظه در ظرفیت یا عمر اقتصادی دارایی یا بهبود اساسی در کیفیت تولید می گردد در صورت اهمیت به عنوان مخارج سرمایه ای محسوب و طی عمر مفید جدید دارایی مربوط مستهلک می شود . مخارج تعمیرات عادی که منافع حاصل از خدمات دارایی ثابت را افزایش نمی دهد و برای حفظ و نگهداری دارایی در وضعیت عادی انجام می شود در دوره وقوع به حساب هزینه های جاری (مرکز هزینه مربوط) ثبت می گردد . سود یا زیان حاصل از فروش داراییها یا کنارگذاری و یا مسلوب المنفعه شدن آن معادل خالص ارزش دفتری منهای حاصل فروش به حساب سود یا زیان منظور می گردد . اموال ، ماشین آلات و تجهیزات ایجاد یا خریداری شده از محل منابع طرحهای عمرانی و یا سایر کمکهای دولت یا مردم در صورت اطمینان از احراز شرایط تا قبل از اتمام طرح تحت عنوان داراییهای در جریان تکمیل در حسابها منعکس و پس از اتمام طرح و آغاز بهره برداری به حساب اموال و ماشین آلات و تجهیزات شرکت (حسب مورد) منظور می گردد .

داراییهای ثابت شرکت با توجه به ماده ۶۲ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی در سال ۱۳۸۲ بر اساس دستورالعمل صادره توسط شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور مورد تجدید ارزیابی قرار گرفته و نتیجه در صورتهای مالی سال ۱۳۸۲ منعکس گردیده است .

۳-۳-۳- استهلاک داراییهای ثابت با توجه به عمر مفید برآوردی داراییهای مربوط (د و با در نظر گرفتن آیین نامه استهلاک موضوع ماده ۱۵۱ قانون مالیتهای مستقیم مصوب اسفند ماه ۱۳۶۶ و اصلاحیه بعدی آن) بر اساس نرخها و روشهای زیر محاسبه میشود :

دارایی	نرخ استهلاک	روش استهلاک
ساختمانها و مستحقات	۱۰ و ۲۰ ساله	مستقیم
تاسیسات فرایند تولید	۸ و ۱۰ و ۳۰ ساله	مستقیم
تاسیسات فروش	۵ ساله	مستقیم
ماشین آلات	۴ و ۵ ساله	مستقیم
وسائط نقلیه	۵ ساله	مستقیم
تجهیزات	۵ ساله	مستقیم
اثاث و منصوبات	۵ ساله	مستقیم

- برای اموال و ماشین آلات و تجهیزاتی که در خلال ماه تحصیل و مورد بهره برداری قرار می گیرند ، استهلاک از اول ماه بعد محاسبه و در حسابها منظور می گردد .

- استهلاک آن دسته از داراییها که به بهره برداری رسیده و بهره برداری از آن متوقف شده معادل ۳۰٪ نرخ استهلاک جدول بالا منعکس و دارایی مذکور در سایر داراییها طبقه بندی و استهلاک از قیمت تمام شده دارایی کسر می شود ، یا استفاده نگردیده اند مشمول استهلاک نمی باشند .
- هزینه های تامین منابع سرمایه ای در طول دوره ساخت (یا قرارداد مشارکت مدنی) به حساب داراییها منظور شده و هزینه های سود تضمین شده تسهیلات پس از آغاز بهره برداری (یا عقد قرارداد فروش اقساطی) به حساب هزینه های مالی دوره منظور می گردد .

۳-۴ مخارج تامین مالی

مخارج تامین مالی به عنوان هزینه سال شناسایی می شود به استثنای مخارجی که مستقیماً قابل انتساب به ساخت (داراییهای واجد شرایط) است .

۳-۵ تسعیر ارز

داراییهای ارزی به نرخ مورد عمل ارز در تاریخ ترازنامه به ریال تسعیر و سود و زیان تحقق یافته در حساب سود و زیان همان سال منظور میگردد .
سود یا زیان حاصل از تسعیر ارز بدهیها و داراییهای غیر جاری به حساب هزینه یا درآمد سنوات آتی منتقل می گردد .

۳-۶ قراردادهای اجاره به شرط تملک و خرید اقساطی

در مواردی که تحصیل دارائیها از طریق اجاره به شرط تملک یا خرید اقساطی صورت می گیرد این نوع معاملات عیناً مانند خرید قطعی دارائی ثابت تلقی شده و ارزش آنها معادل خرید نقدی در حساب منعکس می شود . هزینه های مالی ناشی از قراردادهای مزبور به حساب سود و زیان هر سال منظور می گردد .

۳-۷ ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان :

ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان بر اساس یک ماه آخرین حقوق و مزایای مترتبه شغل مانند (امتیاز فردی و شغلی ، سرپرستی ، سختی کار و فوق العاده حق جذب) هر یک از کارکنان بر اساس هر سال خدمت آنان محاسبه و در حسابها منظور می گردد .

۳-۸ شناسایی درآمد و هزینه :

با توجه به فرض تعهدی حاکم در حسابداری ، درآمدها به محض تحقق و هزینه ها به محض تحمل بدون توجه به جریان ورود و خروج وجه نقد شناسایی می شود .

(سهامی خاص) شرکت آب و فاضلاب روستایی استان

یادداشتهای توضیحی صورتهای مالی

13x2سفند ماه 29 برای سال مالی منتهی به

۳-۹ روش شناخت درآمد پیمانها :

پروژه هایی که در آنها شرکت به عنوان پیمانکار طرف قرارداد می باشد درآمد بر اساس روش درصد پیشرفت (تکمیل کار) شناسایی می شود .

۳-۱۰ کمکهای مردمی ، هدایا و منابع طرحهای عمرانی برای توسعه :

در صورت اطمینان از شرایط احراز آن دسته از کمکها و هدایای مردمی / منابع طرحهای عمرانی که بدون دریافت ما به ازای بلاعوض در اختیار شرکت قرار می گیرد به عنوان " سرمایه اهدایی " و طرحهای عمرانی که انتقال مالکیت آن محرز بوده و ما به ازای آن در قالب تسهیلات بلند مدت مطالبه خواهد شد تحت سر فصل " بدهیهای بلند مدت " انعکاس یافته است و کمکهایی که برای جبران هزینه ها و یا زیان گذشته و یا به کمک درآمد عملیاتی پرداخت شده مستقیماً به حساب سود و زیان جاری منظور می گردد .

۱۱-۳ قیمت گذاری و زیان ناشی از اعمال سیاستهای دولت :

قیمت گذاری کالا و خدمات در شرکتهای آب و فاضلاب در چارچوب نظام تعرفه ای و تحت کنترل و نظارت دولت می باشد . این امر علاوه بر کاهش درآمدها منجر به کاهش منابع سرمایه ای برای فعالیتهای توسعه شرکتهای می گردد و دولت در قالب طرحهای عمرانی به صورت بلاعوض یا وام و تسهیلات در اختیار شرکتهای قرار می دهد . بر اساس ماده ۴۰ قانون برنامه و بودجه مالکیت اموال و داراییهای حاصل از اجرای طرحهای عمرانی غیرانتفاعی بر اساس درخواست بهره بردار و تصویب هیات محترم دولت به این شرکتهای منتقل می گردد که ارزش داراییهای انتقالی به عنوان سرمایه اهدایی در حقوق عمومی منعکس می گردد .

۱۲-۳ معافیت مالیاتی :

طبق تبصره ۲ ماده ۲ قانون تشکیل شرکتهای آب و فاضلاب روستایی مورخ ۱۳۷۴/۰۹/۱۲ این شرکتهای از پرداخت مالیات معاف بوده و از این بابت ذخیره ای در حسابها منظور نمی گردد .

۱۳-۲ حقوق مشترکین :

- حق انشعاب: وجوهی که مشترکین برای برخورداری از خدمات آب روستایی و دفع فاضلاب به شرکت پرداخت می نمایند پس از برقراری امکان خدمات از سوی شرکت به عنوان منبع سرمایه ای شناسایی و صد درصد آن تحت سرفصل حقوق عمومی (حق انشعاب) ثبت می گردد . این حساب قابل تقسیم یا تبدیل به سهام یا قابل صرف برای جبران زیان عملیاتی نبوده و به عنوان حقوق عمومی تلقی می گردد و صرفاً وقتی منابع جدیدی تکافوی بازخرید انشعاب را در دوره مالی ننماید ممکن است کاهش یابد .
- خودیاری ها و کمکهای بلاعوض خیرخواهانه که برای ساخت ابنیه ، تاسیسات و ماشین آلات مشخص یا تامین بخشی از منابع سرمایه ای اجرای طرحهای محلی از سوی افراد حقیقی یا حقوقی به شرکت می شود جزئی از حقوق عمومی تلقی می گردد .

